

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡΙΘ. 826/2023*

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

ΣΕ ΤΜΗΜΑ

Συνεδρίασε στην Αίθουσα Συνεδριάσεων του 1ου ορόφου του κτηρίου των γραφείων της, επί της οδού Κότσικα 1Α, Αθήνα, την 3^η Αυγούστου 2023, ημέρα Πέμπτη και ώρα 08:30, με την εξής σύνθεση:

Πρόεδρος: Ιωάννης Λιανός

Μέλη: Παντελής Μπορόβας (Εισηγητής)

Μιχαήλ Πολέμης και

Χρυσοβαλάντου - Βασιλική Μήλλιου

Γραμματέας: Ευγενία Ντόρντα

Θέμα της συνεδρίασης: Λήψη απόφασης επί της γνωστοποίησης, σύμφωνα με τα άρθρα 5 έως 10 του ν. 3959/2011, που αφορά στην απόκτηση αποκλειστικού ελέγχου επί της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «UNISON FACILITY SERVICES Μονοπρόσωπη Ανώνυμη Εταιρεία Παροχής Υπηρεσιών, Εμπορική και Αντιπροσωπειών» από την εταιρεία με την επωνυμία «ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ Α.Ε.»

Πριν την έναρξη της συζητήσεως, ο Πρόεδρος όρισε Γραμματέα της υπόθεσης την υπάλληλο της Γραμματείας Προέδρου, Αντιπροέδρου και Εισηγητών, Ευγενία Ντόρντα με αναπληρώτρια την Ηλιάνα Κούτρα.

Στην αρχή της συζήτησης, ο Πρόεδρος, έδωσε το λόγο στον Εισηγητή της υπόθεσης, Παντελή Μπορόβα, ο οποίος ανέπτυξε συνοπτικά το περιεχόμενο της υπ' αριθ. πρωτ. οικ.6174/01.08.2023 γραπτής εισήγησης επί της κρινόμενης υπόθεσης και πρότεινε, για τους λόγους που αναφέρονται αναλυτικά στην Εισήγηση, να εγκριθεί η γνωστοποιηθείσα συγκέντρωση.

Η Επιτροπή στη συνέχεια, αφού αποχώρησαν από την αίθουσα οι υπηρεσιακοί παράγοντες, προχώρησε σε διάσκεψη επί της ως άνω υπόθεσης με τη συμμετοχή του Εισηγητή της υπόθεσης, Παντελή Μπορόβα, ο οποίος δεν έλαβε μέρος στην ψηφοφορία, και αφού έλαβε υπόψη την υπ' αριθ. πρωτ. οικ. 6174/01.08.2023 Έκθεση του αρμόδιου Εισηγητή, τα στοιχεία του φακέλου της κρινόμενης υπόθεσης, τις απόψεις των μελών και το ισχύον νομικό πλαίσιο,

* Η παρούσα απόφαση εκδίδεται σε δυο (2) επιπλέον εκδόσεις με τα διακριτικά: (1) Προς Δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και (2) Έκδοση για την εταιρεία «ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ Α.Ε.». Από τις παραπάνω εκδόσεις έχουν αφαιρεθεί τα απόρρητα επιχειρηματικά στοιχεία (όπου η ένδειξη [...]) τα οποία δεν θα πρέπει να περιέλθουν σε γνώση του αντίστοιχου αποδέκτη της έκδοσης, σύμφωνα με το άρθρο 41 του ν. 3959/2011 (ΦΕΚ 93 Α'/20.4.2011), όπως ισχύει, και τον Κανονισμό Λειτουργίας και Διαχείρισης της Επιτροπής Ανταγωνισμού (ΦΕΚ 1790/ Β'/21.3.2023).

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΩΣ ΕΞΗΣ :

I. Η ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΘΕΙΣΑ ΠΡΑΞΗ

1. Με το υπ' αριθ. πρωτ. 5099/23.06.2023 έγγραφο (εφεξής και «γνωστοποίηση»), η εταιρεία ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ Α.Ε. (εφεξής «ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ») γνωστοποίησε στην Επιτροπή Ανταγωνισμού (εφεξής και «ΕΑ»), σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 6 του ν. 3959/2011 όπως ισχύει, την απόκτηση αποκλειστικού ελέγχου κατά την έννοια του άρθρου 5, παρ. 2 (β) του ν. 3959/2011, επί της εταιρείας με την επωνυμία «Unison Facility Services Μονοπρόσωπη Ανώνυμη Εταιρεία Παροχής Υπηρεσιών, Εμπορική και Αντιπροσωπειών» (εφεξής «UNISON»).

I.A Η γνωστοποιούσα και ο όμιλός της

2. Η ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ Α.Ε. αποτελεί την μητρική εταιρεία του ομίλου ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ. Είναι εταιρεία εισηγμένη στο Χρηματιστήριο Αθηνών και μέχρι την 31.12.2022 ήταν οργανωμένη, η ίδια ή/και οι θυγατρικές της, σε τέσσερις κύριες επιχειρηματικές δραστηριότητες: α) μεταλλουργίας, β) έργων βιώσιμης ανάπτυξης, γ) ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου και δ) ανάπτυξης έργων ανανεώσιμων πηγών και αποθήκευσης ενέργειας. Στα τέλη του 2022 η ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ ανακοίνωσε τον ανασχεδιασμό της εσωτερικής της οργάνωσης, ο οποίος προβλέπει τη δημιουργία δύο επιχειρηματικών κλάδων, τον κλάδο της ενέργειας και τον κλάδο της μεταλλουργίας. Στο ίδιο πλαίσιο, η ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ προέβη στη διάσπαση με απόσχιση των κλάδων των υποδομών και των παραχωρήσεων σε δύο κατά 100% θυγατρικές της.
3. Η μετοχική σύνθεση της ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ, όπως ισχυε στις 15.06.2023, παρατίθεται στον κάτωθι πίνακα:

ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ	
Μέτοχοι	Ποσοστό Συμμετοχής
FREZIA LTD	13,44%
KILTEO LTD	13,10%
Φυσικά πρόσωπα	22,47%
Ξένοι θεσμικοί επενδυτές	39,55%
Εγχώριοι θεσμικοί επενδυτές	8,20%
Ίδιες μετοχές	3,24%
Σύνολο	100%

Πηγή: Στοιχεία προσκομισθέντα από τη γνωστοποιούσα

4. Κατά δήλωση της γνωστοποιούσας, η ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ δεν υπόκειται στον άμεσο ή έμμεσο έλεγχο κάποιας επιχείρησης ή φυσικού προσώπου. Δύο μόνο επενδυτές κατέχουν ποσοστό άνω του 5% έκαστος, η FREZIA LTD και η KILTEO LTD, και μέσω αυτών ο Ευάγγελος Μυτιληναίος, ο οποίος κατέχει το [...] % των δικαιωμάτων ψήφου στην εταιρεία¹.

¹ Παρέλκει εν προκειμένω η διερεύνηση της ενδεχομένης άσκησης ελέγχου από το φυσικό πρόσωπο Ε. Μυτιληναίο επί της ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ, δεδομένου ότι οι (εκτός Ομίλου) εταιρείες στις οποίες ασκεί έλεγχο ο Ε. Μυτιληναίος είτε έχουν ως αποκλειστική δραστηριότητα την κατοχή και διαχείριση των προσωπικών περιουσιακών στοιχείων του ίδιου είτε είναι εταιρείες συμμετοχών χωρίς άλλη δραστηριότητα και, σε κάθε περίπτωση, κατά δήλωση της γνωστοποιούσας, οι εταιρείες αυτές δεν δραστηριοποιούνται στις ίδιες/καθέτως/διαγωνίως συνδεδεμένες αγορές στις οποίες δραστηριοποιείται η UNISON και οι θυγατρικές της. Ως εκ τούτου, ακόμα και στην υποθετική περίπτωση ελέγχου της ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ από το ως άνω φυσικό πρόσωπο, η αξιολόγηση της δυνατότητας της γνωστοποιηθείσας πράξης να παρακωλύσει τον αποτελεσματικό ανταγωνισμό στις αγορές στις οποίες αφορά δεν μεταβάλλεται.

Ι.Β Η Επιχείρηση-στόχος και οι θυγατρικές της

5. Η UNISON ιδρύθηκε το έτος 1977 και ανήκε μέχρι το έτος 2018 στον Όμιλο ISS, ο οποίος αποτελεί διεθνή πάροχο υπηρεσιών διαχείρισης εγκαταστάσεων. Η UNISON κατέχει το 100% των μετοχών των εταιρειών: α) «UNISON INTERGRATED FACILITY MANAGEMENT ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ» (εφεξής και «UNISON FM») και β) «UNISON HUMAN RESOURCES Μονοπρόσωπη Ανώνυμη Εταιρεία Προσωρινής Απασχόλησης» (εφεξής και «UNISON HR»). Μοναδική μέτοχος της UNISON κατά το χρόνο υποβολής του εντύπου γνωστοποίησης είναι η εταιρεία με την επωνυμία «IK2 VENTURES LTD» με έδρα στην Κύπρο, η οποία ελέγχεται από τα εξής φυσικά πρόσωπα: [...].
6. Η UNISON παρέχει υπηρεσίες ολοκληρωμένης διαχείρισης επαγγελματικών κτιρίων (integrated facility management), και, μέσω των ως άνω θυγατρικών της, υπηρεσίες προσωρινής απασχόλησης, υπηρεσίες εύρεσης εργασίας² και υπηρεσίες ασφάλειας και φύλαξης επαγγελματικών κτιρίων ως μέρος συνδυαστικών υπηρεσιών διαχείρισης επαγγελματικών εγκαταστάσεων.³

ΙΙ. Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΗΣ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗΣ/ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑ ΕΑ

7. Σύμφωνα με το από 26.05.2023 συμφωνητικό (εφεξής και «Συμφωνητικό») μεταξύ της IK2 VENTURES Ltd ως πωλήτριας και της ΜΥΤΙΑΗΝΑΙΟΣ ως αγοράστριας η τελευταία θα αποκτήσει κατά την Ολοκλήρωση το σύνολο (100%) των μετοχών της UNISON από την πωλήτρια και συνεπώς αποκλειστικό έλεγχο επ' αυτής. Το τίμημα για την απόκτηση του συνόλου των μετοχών της UNISON ανέρχεται στο ποσό των [...] και θα καταβληθεί από τη ΜΥΤΙΑΗΝΑΙΟΣ ως ακολούθως: [...] Το ανωτέρω τίμημα δύναται να αναπροσαρμοστεί βάσει σχετικού όρου του συμφωνητικού. Η Ολοκλήρωση τελεί μεταξύ άλλων υπό την αίρεση της έγκρισης της συναλλαγής από την ΕΑ⁴.
8. Κατ' ακολουθία των ανωτέρω, υφίσταται κατά το άρθρο 6 παρ. 1 του ν. 3959/2011 δεσμευτική συμφωνία πώλησης του συνόλου του μ.κ της UNISON, η οποία οδηγεί σε μόνιμη μεταβολή του ελέγχου επί της επιχείρησης, η δε γνωστοποιούσα θα αποκτήσει τον αποκλειστικό έλεγχο επ' αυτής. Ως εκ τούτου, η γνωστοποιηθείσα πράξη συνιστά συγκέντρωση κατά την έννοια του άρθρου 5 του Ν. 3959/2011.
9. Η συγκέντρωση υποβάλλεται αρμοδίως ενώπιον της ΕΑ καθώς πληροί τα όρια του άρθρου 6 παρ. 1 ν. 3959/2011, όπως ισχύει, δεδομένου ότι οι υπολογισθέντες βάσει του αρ. 10 ν. 3959/2011 κύκλοι εργασιών των μερών έχουν ως εξής:

Κύκλος εργασιών 2022	Παγκόσμιος	Ελληνικός
Όμιλος Μυτιληναίου	[...]€	[...]€

² Στις υπηρεσίες προσωρινής απασχόλησης και εύρεσης εργασίας δραστηριοποιείται η UNISON HR.

³ Οι υπηρεσίες ασφάλειας και φύλαξης παρέχονται μέσω της UNISON FM. Η εν λόγω εταιρεία είναι και αυτή πάροχος υπηρεσιών facility management και επίσης αποτελεί αδειοδοτημένη ιδιωτική επιχείρηση παροχής υπηρεσιών ασφαλείας, τις οποίες δεν παρέχει η ίδια αλλά μόνο μέσω υπεργολάβων (επίσης αδειοδοτημένων επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών ασφαλείας), ενώ δεν τις παρέχει ως μεμονωμένη υπηρεσία, αλλά μόνο μέσα στα πλαίσια παροχής ολοκληρωμένων υπηρεσιών διαχείρισης επαγγελματικών κτιρίων (integrated/bundled services).

⁴ Συναφώς, προβλέπεται ότι, αν η εν λόγω αίρεση δεν πληρωθεί μέχρι την Απώτατη Ημερομηνία, η οποία είναι καταρχήν η [...], το Συμφωνητικό λήγει αυτοδικαίως.

Κύκλος εργασιών 2022	Παγκόσμιος	Ελληνικός
Όμιλος UNISON ⁵	[...]€	[...]€
Σύνολο	[...]€	[...]€

Πηγή: Στοιχεία προσκομισθέντα από τη γνωστοποιούσα

10. Η συγκέντρωση υπεβλήθη εμπροθέσμως και παραδεκτώς και κατέστη προσήκουσα στις 21.07.2023.
11. Σημειωτέον, η συγκέντρωση δεν έχει κοινοτική διάσταση κατά το άρθρο 1 παρ. 2 και 3 του Κανονισμού 139/2004, δεδομένου ότι ο κύκλος εργασιών του ομίλου UNISON δεν υπερβαίνει τα 250 εκ. € και συνεπώς δεν πληρούται το κριτήριο (β) της παραγράφου 2 του ως άνω άρθρου, ενώ παράλληλα λόγω της δραστηριοποίησης του ομίλου UNISON μόνο στην ελληνική αγορά και δεδομένου ότι ο κύκλος εργασιών του δεν υπερβαίνει τα 100 εκ. € δεν πληρούνται ούτε τα σωρευτικά κριτήρια της παραγράφου 3 [και ειδικότερα τα κριτήρια (γ) και (δ)] του εν λόγω άρθρου.

III. ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΑΓΟΡΕΣ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ/ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

III.A Σχετική Αγορά Υπηρεσίας

12. Η εν λόγω συγκέντρωση αφορά στις ακόλουθες αγορές: (α) την αγορά της παροχής υπηρεσιών facility management σε επαγγελματικούς χώρους, ή άλλως, υπηρεσιών συνολικής εξυπηρέτησης επαγγελματικών κτιρίων, στην οποία δραστηριοποιείται η UNISON και η θυγατρική της εταιρεία UNISON FM, (β) την αγορά παροχής υπηρεσιών προσωρινής απασχόλησης, στην οποία δραστηριοποιείται η UNISON μέσω της θυγατρικής της εταιρείας UNISON HR και (γ) την αγορά παροχής υπηρεσιών εύρεσης εργασίας, στην οποία δραστηριοποιείται η UNISON μέσω της θυγατρικής της εταιρείας UNISON HR.

III.A.1 Αγορά της παροχής υπηρεσιών facility management

13. Ως αγορά της παροχής υπηρεσιών facility management σε επαγγελματικούς χώρους ορίζεται το σύνολο των ακολούθων υπηρεσιών που προσφέρονται από εταιρείες προς τρίτες εταιρείες, οργανισμούς δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου και πάσης φύσεως επαγγελματικούς χώρους (δεν συμπεριλαμβάνονται οι προσφερόμενες υπηρεσίες σε κατοικίες): α) καθαρισμού χώρων γραφείων και εργοστασίων, β) καθαρισμού νοσοκομείων, γ) καθαρισμού εργοστασίων παραγωγής τροφίμων, δ) καθαρισμού αεροπλάνων, αεροδρομίων, τρένων και σταθμών τρένων, λεωφορείων και σταθμών λεωφορείων, καθώς και γενικών χώρων και μέσων διακίνησης επιβατών, ε) κατασκευής και συντήρησης κήπων και φροντίδας φυτών εσωτερικού και εξωτερικού χώρου, στ) απεντομώσεων και μυοκτονιών, ζ) η διαχείριση απορριμμάτων και συγκεκριμένα η συλλογή και μεταφορά πάσης φύσεως απορριμμάτων από δημόσιους και ιδιωτικούς χώρους, η διάθεση των απορριμμάτων σε χώρους διάθεσης (X.Y.T.A.), η ίδρυση και εκμετάλλευση ολοκληρωμένου συστήματος διαχείρισης εναλλακτικής διαχείρισης και ανακύκλωσης πάσης φύσεως απορριμμάτων και λυμάτων και η πώληση υλικών που προέρχονται από το σύστημα εναλλακτικής διαχείρισης και ανακύκλωσης πάσης φύσεως απορριμμάτων, η) η παροχή υπηρεσιών ασφαλείας, θ) εργασίες τεχνικού χαρακτήρα (π.χ. ελαιοχρωματισμοί, μονώσεις, ξυλουργικές εργασίες, ηλεκτρολογικές και υδραυλικές εργασίες, η εμπορία όλων των σχετικών ειδών και υλικών κ.λ.π.),

⁵ Κατά δήλωση της γνωστοποιούσας, η UNISON και οι θυγατρικές της εταιρείες δεν δραστηριοποιούνται εκτός της ελληνικής αγοράς..

ι) η παροχή υπηρεσιών και εκτέλεση εργασιών εκ μέρους τρίτων, ιδίως με την εργολαβική εκτέλεση των έργων γραμματειακής υποστήριξης, φύλαξης χώρων γραφείων, εγκαταστάσεων και λοιπών ακινήτων, της παροχής υπηρεσιών ελέγχου, εισερχομένων σε κτίρια γραφείων, την εσωτερική διανομή αλληλογραφίας και αρχειοθέτησης, η) η παραγωγή εδεσμάτων και εστίαση προσωπικού (catering) και θ) η ενοικίαση και γενικά εκμετάλλευση μηχανημάτων αυτόματης πώλησης ροφημάτων, τροφίμων και άλλων προϊόντων.

14. Σύμφωνα με τη γνωστοποιούσα, το κύριο χαρακτηριστικό της εν λόγω αγοράς είναι ο μεγάλος αριθμός διασποράς των εταιρειών παροχής υπηρεσιών facility management, σε συνδυασμό με τον χαμηλό βαθμό συγκέντρωσης. Πιο συγκεκριμένα, η αγορά αποτελείται από πληθώρα επιχειρήσεων, που είτε παρέχουν το σύνολο των ανωτέρω αναγραφόμενων υπηρεσιών είτε μέρος αυτών, ή ακόμα και μόνο μία κατηγορία υπηρεσιών. Κατά κύριο λόγο, οι επιχειρήσεις αυτές εκτιμάται ότι είναι ατομικές - προσωπικές, ενώ εκτιμάται ότι ο αριθμός των ανωνύμων ή εταιρειών περιορισμένης ευθύνης είναι σχετικά μικρός.
15. Επί του παρόντος, αναφορικά με την παροχή υπηρεσιών facility management, ο όμιλος UNISON παρέχει τις κάτωθι υπηρεσίες:
- Καθαρισμό επαγγελματικών κτιρίων (σε χώρους γραφείων, εμπορικών κέντρων, εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, εργοστασίων, νοσοκομείων, αεροδρομίων, τρένων και σταθμών τρένων, εργοστασίων παραγωγής τροφίμων, δομών φιλοξενίας μεταναστών)
 - Απεντομώσεις/μυοκτονίες
 - Συντήρηση πράσινου εξωτερικού χώρου
 - Αναπλάσεις περιβάλλοντα (πράσινου) χώρου
 - Προληπτική και επεμβατική τεχνική συντήρηση σε ηλεκτρομηχανολογικό εξοπλισμό (Τεχνική συντήρηση)
 - Συντήρηση οικοδομικών υδραυλικών στοιχείων κτιρίων
 - Υπηρεσίες συλλογής και μεταφοράς στερεών μη επικινδύνων αποβλήτων, και συγκεκριμένα: εκκένωση δεξαμενών λυμάτων (βόθροι), ανάμεικτα αστικά απόβλητα, ανακύκλωση χαρτιού και απόβλητα κήπων και πάρκων (βιοαποικοδομήσιμα αποβλητα)
 - Υπηρεσίες υποστήριξης (support) γραφείων, όπως υποδοχή και διαχείριση εσωτερικής αλληλογραφίας
 - Υπηρεσία ελέγχου εισερχομένων σε κτίρια γραφείων/εγκαταστάσεων
 - Εστίαση προσωπικού (catering)
16. Οι εν λόγω υπηρεσίες μπορούν να παρασχεθούν από τον όμιλο UNISON είτε μεμονωμένα, είτε ως δύο υπηρεσίες συνδυαστικά (bundled services), είτε ως πολλαπλές (άνω των 2 υπηρεσιών) στα πλαίσια ολοκληρωμένης διαχείρισης επαγγελματικών κτιρίων (integrated facility management). Μόνη εξαίρεση αποτελούν η φύλαξη, η εστίαση, οι απεντομώσεις/μυοκτονίες και η διαχείριση μη επικινδύνων αποβλήτων, οι οποίες δεν παρέχονται μεμονωμένα, αλλά προσφέρονται αποκλειστικά ως μέρος bundled/integrated services με σκοπό την εξυπηρέτηση του πελάτη. Σημειώνεται, περαιτέρω, ότι η φύλαξη, το catering και η διαχείριση μη επικινδύνων αποβλήτων παρέχονται, κατά ποσοστό 100%, μέσω τρίτων υπεργολάβων.
17. Εν προκειμένω παρέλκει η ακριβής κατάτμηση της εν λόγω σχετικής αγοράς σε επιμέρους υποαγορές βάσει των ειδικότερων υπηρεσιών που προσφέρει ο όμιλος UNISON στο πλαίσιο της παροχής υπηρεσιών facility management σε επαγγελματικούς χώρους, καθότι δεν υφίστανται οριζόντιες ή κάθετες σχέσεις μεταξύ των δραστηριοτήτων των συμμετεχόντων μερών και συνεπώς

η αξιολόγηση της δυνατότητας της υπό κρίση συγκέντρωσης να περιορίσει τον ανταγωνισμό δεν μεταβάλλεται υπό οιαδήποτε εναλλακτική οριοθέτηση των αγορών.

III.A.2 Αγορά παροχής υπηρεσιών προσωρινής απασχόλησης

18. Ως αγορά παροχής υπηρεσιών προσωρινής απασχόλησης ορίζεται η παροχή υπηρεσιών προσωρινής απασχόλησης από εταιρείες προσωρινής απασχόλησης (Ε.Π.Α.), που λειτουργούν με τις προϋποθέσεις του Ν. 4052/2012, βάσει των οποίων για την άσκηση της δραστηριότητας της προσωρινής απασχόλησης απαιτείται αναγγελία έναρξης της εν λόγω δραστηριότητας στη Διεύθυνση Απασχόλησης του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, η οποία συνοδεύεται από τα νόμιμα δικαιολογητικά για την πιστοποίηση συνδρομής των νόμιμων προϋποθέσεων για τη σύσταση και λειτουργία των Ε.Π.Α. Ως προσωρινή απασχόληση νοείται η εργασία, η οποία παρέχεται σε άλλον εργοδότη (έμμεσος εργοδότης) για περιορισμένο χρονικό διάστημα από μισθωτό, ο οποίος συνδέεται με τον εργοδότη του (άμεσος εργοδότης) με σύμβαση ή σχέση εξαρτημένης εργασίας αορίστου ή ορισμένου χρόνου.⁶ Σύμφωνα με τα στοιχεία του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, στην ελληνική επικράτεια λειτουργούν νομίμως είκοσι τέσσερις (24) Ε.Π.Α.⁷ Σε κάθε περίπτωση, η ακριβής οριοθέτηση της εν λόγω σχετικής αγοράς παρέλκει, καθώς η γνωστοποιούσα δεν δραστηριοποιείται ούτε σε αυτήν ούτε σε άλλη, καθέτως συνδεόμενη με αυτήν, αγορά.

III.A.3 Αγορά παροχής υπηρεσιών εύρεσης εργασίας

19. Ως αγορά παροχής υπηρεσιών εύρεσης εργασίας ορίζεται η παροχή υπηρεσιών εύρεσης εργασίας δυνάμει της ειδικής άδειας Ιδιωτικού Γραφείου Συμβούλου Εργασίας. Αντικείμενο των Ιδιωτικών Γραφείων Ευρέσεως Εργασίας (Ι.Γ.Ε.Ε.) και των υποκαταστημάτων τους είναι η μεσολάβηση για τη σύναψη συμβάσεων εξαρτημένης εργασίας μεταξύ εργοδοτών και αναζητούντων εργασία ημεδαπών ή πολιτών κράτους - μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή νομίμως διαμενόντων στην Ελλάδα πολιτών τρίτων χωρών με δικαίωμα πρόσβασης στην απασχόληση, υπό την προϋπόθεση ότι για συγκεκριμένες ειδικότητες δεν προβλέπεται από τις κείμενες διατάξεις διαφορετικός τρόπος προώθησης στην απασχόληση. Επίσης, τα Ι.Γ.Ε.Ε. επιτρέπεται να ασκούν τη δραστηριότητα της συμβουλευτικής και του επαγγελματικού προσανατολισμού, σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις που καθορίζονται στις κείμενες διατάξεις. Οι υπηρεσίες εύρεσης εργασίας επιτρέπεται να παρέχονται μόνον από τις επιχειρήσεις που πληρούν τις νόμιμες προϋποθέσεις των άρθρων 98-112 του Ν. 4052/2012 για τα Ι.Γ.Ε.Ε. Σύμφωνα με τα στοιχεία του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, στην ελληνική επικράτεια λειτουργούν νομίμως ενενήντα πέντε (95) Ι.Γ.Ε.Ε.⁸ Σε κάθε περίπτωση, η ακριβής οριοθέτηση της εν λόγω σχετικής αγοράς παρέλκει, καθώς η γνωστοποιούσα δεν δραστηριοποιείται ούτε σε αυτήν ούτε σε άλλη, καθέτως συνδεόμενη με αυτήν, αγορά.

III.B Σχετική Γεωγραφική Αγορά

20. Για τους σκοπούς της παρούσας συγκέντρωσης, ως σχετική γεωγραφική αγορά δύναται να θεωρηθεί το σύνολο της ελληνικής επικράτειας για όλες τις ως άνω σχετικές αγορές υπηρεσιών⁹.

⁶ Βλ. και υποθέσεις Νο. COMP/M.5626/Adecco/Spring και Comp/M.5009-Randstad/Vedior.

⁷ Βλ. σχετική λίστα νομίμως λειτουργουσών Ε.Π.Α. στην ιστοσελίδα <https://ynergasias.gov.gr/ergasiakes-scheseis/atomikes-ergasiakes-sxeseis/idiotikes-ypiresies-apascholisis/>.

⁸ Βλ. σχετική λίστα νομίμως λειτουργούντων Ι.Γ.Ε.Ε. στην ιστοσελίδα <https://ynergasias.gov.gr/ergasiakes-scheseis/atomikes-ergasiakes-sxeseis/idiotikes-ypiresies-apascholisis/>.

⁹ Βάσει και των σχετικών αποφάσεων 387/V/2008 και 462/VI/2009 της ΕΑ και των υποθέσεων COMP/M.5626/Adecco/Spring και Comp/M.5009-Randstad/Vedior.

Ωστόσο, η οριοθέτηση της σχετικής γεωγραφικής αγοράς μπορεί να μείνει ανοιχτή για τους σκοπούς αξιολόγησης της παρούσας συγκέντρωσης, δεδομένου ότι υπό οιαδήποτε εναλλακτική οριοθέτηση της αγοράς, η αξιολόγηση της δυνατότητας της συγκέντρωσης να περιορίσει τον ανταγωνισμό δεν μεταβάλλεται.

III.Γ Μεριδία αγοράς κι επίπεδα συγκέντρωσης

21. Σύμφωνα με τις προσκομισθείσες εκτιμήσεις της γνωστοποιούσας, τα μερίδια αγοράς του ομίλου UNISON στις σχετικές αγορές **α)** παροχής υπηρεσιών συνολικής εξυπηρέτησης επαγγελματικών κτιρίων¹⁰, **β)** παροχής υπηρεσιών προσωρινής απασχόλησης¹¹ και **γ)** παροχής υπηρεσιών εύρεσης εργασίας¹² στην ελληνική αγορά, στις οποίες δραστηριοποιείται μόνο ο όμιλος της επιχείρησης-στόχου, είναι μικρότερα του [10-15]%.

IV. ΝΟΜΙΚΗ ΕΚΤΙΜΗΣΗ

22. Η υπό κρίση συγκέντρωση δεν οδηγεί σε οριζόντιες επικαλύψεις, διότι η ΜΥΤΙΑΗΝΑΙΟΣ και οι εταιρείες που ελέγχονται από αυτή δεν δραστηριοποιούνται στις αγορές στις οποίες δραστηριοποιείται ο όμιλος της εξαγοραζόμενης, ήτοι της παροχής υπηρεσιών facility management σε επαγγελματικούς χώρους, ή άλλως, υπηρεσιών συνολικής εξυπηρέτησης επαγγελματικών κτιρίων, της παροχής υπηρεσιών προσωρινής απασχόλησης και της παροχής υπηρεσιών εύρεσης εργασίας.
23. Επιπλέον, στην υπό κρίση συγκέντρωση, οι αγορές στις οποίες δραστηριοποιείται το ένα μέρος της συναλλαγής δεν αποτελούν αγορές προηγούμενης ή επόμενης οικονομικής βαθμίδας σε σχέση με αυτές στις οποίες δραστηριοποιείται το άλλο μέρος της συναλλαγής.
24. Για λόγους πληρότητας, σημειώνεται ότι:

i) Η ΜΥΤΙΑΗΝΑΙΟΣ, εκ των δραστηριοτήτων της, παράγει βιομηχανικά απόβλητα και ως εκ τούτου θα μπορούσε να αποτελεί δυνητικό πελάτη της UNISON στην αγορά διαχείρισης αποβλήτων (waste management). Ωστόσο, βάσει **α)** του συνολικού μεριδίου αγοράς της UNISON στην αγορά facility management (βλ. αμέσως προηγούμενη ενότητα), **β)** του γεγονότος ότι ο όμιλος UNISON δεν δραστηριοποιείται με ίδιους πόρους στην αγορά, καθώς όποτε αναλαμβάνει τη διαχείριση αποβλήτων την αναθέτει σε τρίτες εταιρείες μέσω υπεργολαβιών, **γ)** του γεγονότος ότι δεν παρέχει μεμονωμένα την υπηρεσία, παρά μόνο ως μέρος bundled/integrated υπηρεσίας και **δ)** του χαμηλού ποσοστού του κύκλου εργασιών της UNISON που προέρχεται από τη διαχείριση αποβλήτων (μόλις το [...] % του συνολικού κύκλου εργασιών της για το 2022), η υπό εξέταση συγκέντρωση δεν αναμένεται να έχει ουδεμία επίπτωση στη λειτουργία του ανταγωνισμού στην εν λόγω αγορά.

ii) Οι δραστηριότητες του ομίλου ΜΥΤΙΑΗΝΑΙΟΣ που αφορούν στον κατασκευαστικό κλάδο, και η αγορά facility management, όπου δραστηριοποιείται ο όμιλος της εξαγοραζόμενης, ενδέχεται να θεωρηθούν διαγωνίως συνδεδεμένες αγορές, δεδομένου ότι σε

¹⁰ Σύμφωνα με τα προσκομισθέντα στοιχεία το μερίδιο του ομίλου UNISON για το έτος 2022 στην αγορά παροχής υπηρεσιών συνολικής εξυπηρέτησης επαγγελματικών κτιρίων ανέρχεται σε [5-10]%.

¹¹ Σύμφωνα με τα προσκομισθέντα στοιχεία το μερίδιο αγοράς του ομίλου UNISON για το έτος 2022 στην εν λόγω αγορά, βάσει εκτιμήσεων της ΜΥΤΙΑΗΝΑΙΟΣ, δεν ξεπερνά το [0-5]%.

¹² Η εν λόγω δραστηριότητα αποτελεί ένα αμελητέο ποσοστό της δραστηριότητας της UNISON HR και κατ' επέκταση και του ομίλου UNISON, με τα έσοδα από την εν λόγω δραστηριότητα να ανέρχονται σε ποσοστό μόλις [...] % επί των συνολικών εσόδων της UNISON HR για το 2022 (σημειώνεται ότι το [...] % περίπου του εν λόγω ποσοστού αφορά ενδοομιλικές συναλλαγές).

ορισμένες περιπτώσεις, κατόπιν της κατασκευής, ο ανάδοχος δύναται να αναλάβει και το facility management σε αυτήν για ορισμένο χρονικό διάστημα. Ωστόσο, ακόμα κι αν ήθελαν θεωρηθούν ως διαγωνίως συνδεδεμένες, οι σχετικές αγορές εκτιμάται ότι θα παραμείνουν ανεπηρέαστες από την υπό εξέταση συγκέντρωση, ενόψει των μεριδίων αγοράς αφενός της εξαγοραζόμενης στην αγορά του facility management και αφετέρου της ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ στις σχετικές αγορές του κατασκευαστικού κλάδου, στις οποίες εκτιμάται, βάσει στοιχείων που τηρούνται στην Υπηρεσία, ότι το μερίδιο αγοράς της δεν ξεπερνά το [15-25]% υπό οιαδήποτε εναλλακτική οριοθέτηση των αγορών.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού σε Τμήμα, εγκρίνει ομόφωνα, κατ' άρθρο 8 παρ. 3 του Ν. 3959/2011, την με αρ. πρωτ. 5099/23.06.2023 γνωστοποιηθείσα συγκέντρωση που αφορά στην απόκτηση αποκλειστικού ελέγχου από την εταιρεία με την επωνυμία «ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ Α.Ε.» επί της εταιρείας με την επωνυμία «UNISON FACILITY SERVICES Μονοπρόσωπη Ανώνυμη Εταιρεία Παροχής Υπηρεσιών, Εμπορική και Αντιπροσωπειών», δεδομένου ότι η εν λόγω συγκέντρωση, παρ' ότι εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της παραγράφου 1 του άρθρου 6 Ν. 3959/2011, δεν προκαλεί σοβαρές αμφιβολίες, ως προς το συμβατό αυτής με τις απαιτήσεις λειτουργίας του ανταγωνισμού στις επιμέρους αγορές στις οποίες αφορά.

Η απόφαση εκδόθηκε την **3^η Αυγούστου 2023**.

Η απόφαση να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης, σύμφωνα με το άρθρο 27 παρ. 1 του ν. 3959/2011.

Ο Πρόεδρος

Ιωάννης Λιανός

Ο Συντάκτης της Απόφασης

Παντελής Μπορόβας

Η Γραμματέας

Ευγενία Ντόρντα